

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodniškove ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 166.

V Ljubljani, v torek 23. julija 1895.

Letnik XXIII.

Črne bukve kmečkega stanu.

4. Belgija.

Salisburyjevo ministerstvo je dne 8. avg. 1890 poslalo angleškemu poslanstvu v inozemstvu to-le pismo:

„Njenega Veličanstva vlada želi nekoliko izvedeti o sedanjih razmerah kmečkih posestnikov v inozemstvu in posebno o točkah, ki so zapisane na priloženi vprašalni pōli. Bodite torej tako prijazni, da poročate o tem predmetu za zbornico.“

Vprašanja so se tikala števila kmečkih posestnikov zadnjih, oziroma predzadnjih 20 let, dalje zadolženosti, vzrokov propada in konečno dednega prava.

Bruseljski angleški poslanik je dobil nekoliko tvarine od belgijskega finančnega ministra, toda mnogo premalo, da bi bil mogel točno odgovoriti stavljenim vprašanjem. Toda že ti podatki, ki jih je on zapisal, zadostujejo, da spoznamo žalostne razmere belgijskega kmečkega stanu.

On pravi, da je popolnoma gotovo, da so kmečki posestniki od leta 1876 in vzladi od leta 1880 zelo ubožali. Zemljiški dolgovi rastejo od dne do dne. Vrh vsega tega se pa kmečka posestva vedno bolj parcelirajo in jih je zato sicer vedno več, toda tudi vedno slabših ustavljeni se gospodarskemu poginu.

Zemljiška knjiga kaže te-le izpremembe:

leto	število vseh parcel	število parcel na 100 ha
1850	5,872.023	199
1860	6,090.642	206
1870	6,346.885	215
1880	6,472.845	220
1888	6,480.793	220

Ta slika pa ni popolna. Parcele se še mnogo bolj razkosavajo, nego je zapisano v zemljiški knjigi. Malo je ze takih kmečkih posestnikov, ki morejo s svojega zemljišča pridelki prerediti sebe in svojo družino. Razdeljevanje parcel ima svoje vzroke v zemljiških dolgovih; upnika ne more plačati dolžnik z denarjem, ker ga nima, in zato mu odstopa kos sveta. Tako hitro ginejo dobra in lepa posestva. Dalje čisto ne more kmet drugače preskrbeti svojih otrok, nego da jim razkosa zemljišče. Tam, kjer je doslej živel posteno in prilično v blagostanju jedna družina, živi jih odslej po pet ali še več, ki vse tare revščina in neznoznega dolga kruti jarem. Tudi dedno pravo neguje razkosavanje zemljišč, ker je sestavljeno popolnoma po načelih Napoleonovega zakonika.

Bruseljski poslanik v krepki konkretnosti navaja te-le posledice vedno naraščajočega parcelovanja belgijskih kmečkih posestev: ubožanje, zadolževanje, razkosavanje.*)

Belgijska država se doslej ni kar nič ozirala na kmečki stan. Načela »klasičnega narodnega gospodarstva«, ali recimo raje: menčesterski liberalizem ni vladal do zadnjega časa nikjer v tako neskarjeni obliki, kakor v Belgiji. Zato ni čuda, če se je pred vsem podpiral veliki obrt in če so bila v ti državi kapitalizmu vrata na stežaj odprta.

Tudi imoviti katoličani so imeli v gospodarskem oziru liberalno prepričanje. Takozvanemu krščansko-socijalnemu gibanju, ki sta je na Francoskem od leta 1872 sem osnovala grof de Mun

*) Die Neue Zeit. Dietz. Stuttgart. 1894/5, št. 20, str. 118, 119.

in markiz la Tour de Pin,*) seznanivši se na Nemskem v vjetništvu leta 1870/71 z idejami škofa Kettelerja, so se najbolj ustavljali belgijski katoliški učenjaki. Jezuita Torbes in Chandron sta v Sovanju pri katoliškem shodu javno zagovarjala proti de Munovi stranki, da se država nima vtikati v socialnogibanje. Francosko načelo »laissez faire« ali koroško »lei lassen« naj bi bilo vrhovno državino načelo. Gospodarske sile naj se same mej seboj poskušajo in katera bo zmagala, — tista bo obstala.

Tu pa napoči zgodovinsko pomenljivi dan 17. maja 1891, ko Leon XIII. povzdignejo svoj očetovski glas v okrožnici o delavskem vprašanju in v nji razlože, da mora država sicer varovati svobodo posamnikov, družin in stanov, da pa vendar sme in mora v socialnem boju braniti slabjšega pred močnejšim.

S to okrožnico se je jelo svitati tudi v Belgiji. »Katoliško-demokratska stranka« se je vedno bolj razvijala in pri zadnjih volitvah je že mnogo pristavev spravila v zbornico.

Socijalni demokratje imajo v ti stranki nevarnega nasprotnika. Preje so vladajoči krogi nemo gledali, kako je propadal kmečki stan in kako je iz njegovih vrst vedno več ljudij vstopalo v industrijalno delavsko armado, kjer se je kmalu navzelo socijalnodemokratskih nazorov. Ti nazori so tudi že v kmečkem ljudstvu našli vsprejemljiva srca. Skoraj ni bilo kraja, kjer ni katoliška stranka tudi mej navadnim kmečkim ljudstvom zadela pri zad-

*) Dr. R. Meyer: Der Capitalismus fin de siècle. Wien. 1894. str. 186. nasl.

LISTEK

Tat.

Ruska pripovedka; poslovenil Ivan Čestimir.

Živel je nekdanj bogat seljak. Vsega je imel v izobilju, tako, da mu je bila soba že vsega prepolna in pretesna; zato si sezida shrambo in tu zloži svoje bogastvo. Toda bogatin ne spava: boji se tatu. Tako tudi naš seljak: po noči ni spal, marveč je imel navado, pregledovati po dvoru, da-li se mu ne godi kaka škoda.

Nekoč ide tako na dvorišče in posluša. Zazdi se mu, kakor da je nekdo šel mimo shrambe, in baš, kakor da je slama pod nogami zašumela. Gospodar vzdrži sapo, posluša znova, kak šum da je to, in se prične tihoma plaziti, kakor da ide nad volka.

Ko dospe do shrambe, poluka izza ogla; toda tudi nekdo drugi poluka nanj izza drugega ogla. Gospodar se skrije za ogel, misleč si: polukam znova. Ne vem, sta se-li tako še dolgo igrala „kuku“, ko se slednjič tat drzneje spne s polovico telesa in za njim tudi gospodar. In gledata si jeden drugemu naravnost v oči.

„Brate“, vpraša tat potihoma, „se-li nisi domislil, da imava jedno in isto rokodelstvo?“

„Ne, dragi moj, kakor vidiš.“

„Idiva torej na delo; i dobiček i greh, pa tudi kazni si deliva.“

„Dobro torej, idiva. Toda kam?“

„Tudi jaz ne vem, brate. Jaz sem še nevešč človek; baš idem prvič, in — hudo bi mi bilo, da ne izvršim ničesar. Ulomiva v shrambo! To je bogat gospodar; gotovo kaj najdeva.“

„Dasiravno prvič“, — misli si gospodar, — „toda čakaj, posvetim ti že, — — — drugič ne bodeš več kradel.“

„Meni je vse jedno“, mu reče; „idiva torej na delo. Toda s čim naj ulomiva? — Imaš li kaj s seboj?“

„Nimam ničesar, brate. Toda poiščiva si kak kolec, da izstaviva vrata.“

„Čakaj, čakaj“, reče gospodar; „jaz imam ključ; tudi sem jaz pripravneji; morda odpre ta-le.“

In vzame ključ izza pasa in odpre shrambo. Stopita vanjo.

„Glej kovčeg“, reče gospodar; „vzemi si ga“; sam pa ide dalje, da si poišče sekuro ali pa tehtnico, da z njo pogladi tatu.

Bog z njim“, spregovori le-ta; „čemu mi bode kovčeg. Jaz bi rad kruha; tu pa ti, brate, tako lepo diši po svežem kruhu“, in stopi dalje, njuhajoč.

„Glej, jaz sem ga našel“, reče gospodar in poda tatu s police hleb kruha; ta pa ga prime z obema rokama in ga prične jesti kakor omamljen.

„Nisi-li ničesar večerjal?“ vpraša ga gospodar, ki je imel tehtnico v roki že pripravljeno.

„Kako meni, večerjal?“ odgovori le-ta in si dalje maši in meče v usta. „Glej, dragi moj, danes je že drugi večer, odkar nisem imel razun vode ničesar drugega v ustih. Zelo sem shujšal.“

Gospodar pobesi roko, v katerej je držal tehtnico in molči. Tat pa ne pojè mnogo, se prekriža, vzame s police še jeden hleb kruha razun načetega in reče: „No, brate, hvala Bogu; naj nama odpusti; odpusti pa mi tudi ti“, in ide ven.

„Ne vidiš-li, brate, koliko je tu blaga?“ nagovori gospodar tatu še jedenkrat. „Pridi, da vzameva, karkoli nama pride pod roko!“

„Bog s teboj in s tem blagom“, odgovori tat. „Jaz ne vzamem ničesar in bi tudi tebi ne bil o tem pravil ničesar“; in nadaljuje: „Hvala Bogu, da sem prišel do teh hlebov. Za teden dnij bode zadostovalo i meni in moji ženi; pa tudi otrokom ne treba ničesar boljšega.“

„Če je tako, pa pojdi semkaj. Vzemi si to-le vrečo moke in nesi jo domov. Ne boj se nikogar; hodi naravnost po ulici; če te pa kedo vpraša, reci mu samo, da ti je to dal gospodar.“

„Kaj, gospodar? Kak gospodar?“ vpraša tat bled ko smrt.

„Da, brate, gospodar. Glej, on stoji pred teboj.“

Tat, ves poražen, pade pred gospodarjem na kolena.

„Batuška (oče), ne onesreči me. Dva dneva že nisem jedel ničesar; istotako tudi ne moja žena in moji otroci!“

„Vstani!“ reče gospodar. „Vzemi kruh, vzemi moko, pa hodi z Bogom; cni je srečen, ki se ne polakomni za tujim blagom. Hodi z Bogom; toda ne hodi več po tujih shrambah krast, da si tudi lačen.“

njih volitvah ob socijalnodemokratskega nasprotnika. Sedaj so katoličani na krmilu v Belgiji. Če se bodo resno lotili kmečkega vprašanja in če bodo s previdnim postopanjem izvili kmete iz kapitalističnih kremljev in jim zagotovili stalen, njihovu značaju primeren razvoj, potem se bo — obdržala; če ne, propade brez milosti.

Delati je pa treba naglo in temeljito, ker belgijski kmečki stan ima že pisano smrtno obsodbo — v svojih zemljiških knjigah z razkosanimi parcelami in neznosnimi dolgovi. Bog daj, da mu prihiti še o pravem času sel z belo zastavo pomiloščenja in osvobojenja.

Glavna letna skupščina stranke prava.

Iz Zagreba, 21. julija.

Glavna letna skupščina stranke prava se je obdržavala 17. julija, prigodom odpreta Starčevićevega doma. Ker se je pred nedavnim odrekel predsedniške časti baron Rukavina, odprl je skupščino podpredsednik Fran Folnegović. V obširnem poročilu omenja predsednik, da se klub stranke prava strogo drži sklepa konferencije od 26. junija, po katerem ima biti stranki prava jasen program: zjedinenje in sloboda hrvatskega naroda. Naloga stranke je tedaj, ves narod zjediniti pod svojo zastavo. Zategadel se je izdelal tudi statut o organizaciji stranke v tem duhu. Ves statut je bil od skupščine po kratki debati odobren.

Podpredsednik je omenil, da se stranka bori le z ustavnimi in postavnimi sredstvi. Rešitev hrvatskega vprašanja se more rešiti le v okviru avstro-ogerske monarhije; zatorej je naloga stranki, da podpira v monarhiji vse one življe, ki so proti današnjemu, državnemu sestavu ter uresničuje programa stranke prava protivni. Po istih načelih se ima ravnati stranka tudi v domačem političnem življenju nasproti obstoječim strankam, ali pri vsem tem je dovoljeno, da more stranka pri volitvah v razna občinska zastopstva, kakor tudi pri deželnozborni volitvi sklepati dogovore radi kandidatov.

Javni organi stranke se imajo po navadi v svojih izjavah defenzivno ponašati.

Stranka prava smatra gojenje verskih čustev kot temelj javne morale in kot glavni pogoj slobode hrvatskega naroda. Člani stranke morajo tedaj verske svetinje negovati in varovati, ali pri tem tudi verske uredbe drugih vernikov v poštev jemati in spoštovati. Stranka prava se bode zategadel borila proti postavku vsake druge stranke na verske podlagi. Socijalno vprašanje je v programu stranke prava mimogredno vprašanje. Vendar pa se bode stranka trudila, da se pomore posebnodelavskemu stanu v duševnem in gmotnem pogledu.

To so glavne točke programa, po katerem ima stranka prava svoje bodoče delovanje urediti.

S prvimi točkami navedenega programa more se strinjati vsak domoljuben Hrvat, gotovo pa ne z zadnjima točkama. Versko in socijalno vprašanje je dandanes postalo tako važno, da ga ne more nobena stranka v nemar pustiti. Mi mislimo, da Fran Folnegović nima prav, če se protivi vsaki stranki, ki je osnovana na verski podlagi. Hrvati so večidel katoličani, a v stranki prava se kar gube drugoverci pred katoličani, a je li potem umestno, protiviti se vsaki stranki na verski podlagi, ker je v stranki prava pretežna katoliška večina. Vrh tega je pa še v tej stranki jako mnogo članov duhovnikov, ki gotovo ne morejo biti zgoraj omenjenih nazorov. Hrvatski narod je rešila popolnega pogina ravno živa katoliška vera, katere se je oklepjal v svojih žalostnih dnevih v težkih borbah z Islamom in z drugimi sovražniki. In zdaj, ko bije nov boj za svoj obstanek, za svoje zjedinenje, da vrže svoj ščit, ki ga je vedno branil, na stran? To ne more in ne sme biti. Le na temelju katoliške vere osnovana stranka more se čvrsto držati v borbi, katero je podvzel v novejšem času narod hrvatski. Take izjave nismo pričakovali iz ust sicer vrednega boričelja za pravice hrvatskega naroda. S to svojo izjavo ni mogel pridobiti za-se niti Izraelčanov, niti Mohamedancev, kolikor naginjajo k stranki prava, saj se ravno le ti strogo drže svojih verskih načel, kar je dolžnost tudi vsakega katoličana; grškoiztočni pa se stranke prava vedno ogibljejo že iz verskih in narodnih razlogov. Verska tolerancija, gojena v tej meri, kakor se misli po tej izjavi, je ravno za

katoliško stranko škodljiva, ker so privrženci ostalih ver, kolikor se jih nahaja v stranki, gotovo tudi verni pristaši svojega veroizpovedanja, le katolik naj bode v tem pogledu izvzet.

Tak odnošaj more le škoditi verskemu čuvstvu, budi versko nemarnost ter slabi stranko samo. — Hrvatski narod je potreben tudi verskega preporoda in mi mislimo, da je jedna prvih dolžnostij prave narodne stranke, da se njeno delovanje oslanja na versko podlago, ne pa da se goji škodljivi verski indiferentizem.

Socijalno vprašanje je v programu stranke prava mimogredno vprašanje. To je seveda čisto naravna posledica one prve izjave, kajti socijalno vprašanje se more uspešno urejevati le na podlagi krščanskih načel, a stranka prava ni osnovana sploh na verski podlagi. Kako jej je tedaj mogoče temeljito baviti se s socijalnim vprašanjem. Kakor povsod tako je postalo pa tudi pri nas to vprašanje prav pereče. Čitatelji „Slovenca“ so imeli priložnost, čitati večkrat poročila o žalostnih naših gmotnih odnošajih. Naš kmečki stan peša, kakor drugod, od dne do dne, in vendar je on pri nas na Hrvatskem vzdržavajoči faktor. In kako se skrbi zanj? Še le v novejšem času so neki domoljubi sprevideli, da treba kmečkim posestnikom pomoči s cenejšimi posojili, da popolnoma ne propade, osnovavši zato kmečko hipotekarno banko. Prave organizacije za reševanje socijalnega vprašanja pa pri nas sploh ni, a požrtvrlanih mož, kakor jih imajo Slovenci, tudi ne. Mesto da je stranka prava sprejela v svoj program narod podučevati po društvenih zborih, kakor to delajo katoliško politična društva na Slovenskem, proglašuje socijalno vprašanje kot mimogredno. Tako ravnanje ni modro, in naši socialisti ga izrabljujejo v svojo korist, ko na svojih shodih javno zanikujejo vsako vero in narodnost ter našim političnim strankam oponašajo, da jim je stalo le do vlade, ne pa da pomorejo zapuščenemu narodu. To je dokaz, kako potrebna je organizacija stranke na podlagi verski in kako silno zahteva današnji čas reševanje socijalnega vprašanja po krščanskih načelih.

Če odobrujemo in hvalimo pogumno borbo, ki jo vodi stranka prava že toliko let za politično samostalnost hrvatskega naroda, vendar le nismo mogli zamolčati našega mnenja radi omenjenih izjav gospoda podpredsednika Frana Folnegovića. S tem smo hoteli opozoriti vrle voditelje v tej stranki na veliko važnost verskega in socijalnega pokreta med katoličani sploh, a posebej še med Slovenci. Versko in narodno probujena ljudstva bodo lažje reševala tudi socijalna vprašanja, zatoraj je neobhodno potrebno, da se voditelji njihovi ne oklepajo samo narodnosti nego tudi vere v svojem delovanju.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. julija.

Nemška sodba o slovenskih šolskih razmerah. „Grazer Volksblatt“ piše: Na Goriškem, koder je izmed 213.862 domačih prebivalcev le 2195 ali 1 odstotek Nemcev, od ostalih pa dve tretjini Slovencev in jedna tretjina Italijanov, vzdržuje država nemško gimnazijo in nemško realko, mej tem ko Slovenci in Italijani nimajo nobenega takega zavoda. Kaj pomeni nemški zavod v taki deželi, kjer ni tako rekoč nič Nemcev, je razvidno iz „vspehov“, katere nam podaja gimnazija. Država mora plačevati vsako leto 32.000 glđ. brez pokojnine, kar znaša v osmih letih 256.000 glđ. Za to svoto se je toliko doseglo, da je od 50 ali 60 učencev, ki so vstopili 15. septembra 1886 v prvi gimnazijski razred, le eden dospel do osmega razreda. Vsi drugi so izostali, ne da bi dosegli svoj namen. Skupno je bilo letos v osmem razredu 26 učencev, od teh je bilo 15 Slovencev, 11 Italijanov, torej niti eden Nemec. Od omenjenih 26 učencev se jih je oglasilo le 18 za zrelostni izpit, toda še od teh morajo 4 ponoviti skušnjo po počitnicah. O kaki odliki ni niti govoriti. Vsak teh abiturijentov stane državo okroglih 18.000 goldinarjev. Ako pomislimo, da šteje zavod nekaj nad 400 učencev, tedaj vidimo, da sta le dva odstotka dosegla svoj učni namen. Razumevno je, da so stariši, ki morajo toliko žrtvovati za svoje sinove, s tem vspehom jako nezadovoljni ter se pritožujejo nad profesorji. Toda temu niso krivi profesorji, ampak le učna metoda. Na celem Primorskem, koder je po zadnjem ljudskem štetju 348.340 Slovencev in Hrvatov, 294.880 Italijanov in le 15.206 Nemcev, vzdržuje država tri nemške gimnazije z

doneskom 91.000 glđ, dve nemški realki z z doneskom 56.000 goldinarjev in tri nemške ljudske šole z doneskom 52.000 glđ. K temu je še vpoštevati 4000 glđ., katere izda država za nagrade učiteljem za nemški jezikoslovni pouk. Vse te nemške šole na Primorskem stanejo državo okroglih 203.000 glđ. — Poleg teh se pa še vzdržuje ljudska šola za mornarje, za katero mora država donasati poleg družih podpor 21.000 glđ. Za 15.206 Nemcev potroši država torej nad 224.000 glđ. ali 15 glđ. za jednega Nemca na leto. Za Italijane se vzdržuje jedna gimnazija in jedna obrtna šola, za Slovence in Hrvate pa — nič! Ako pa ti zahtevajo tako skromno malenkost za svoje kulturne potrebe, kakor se je zgodilo pri celjski gimnaziji, tedaj začne vreti med Nemci, kakor bi se jim godila Bog ve kaka krivica! 1500 glđ. za 400.000 štajerskih Slovencev, nasprotno pa 224.000 glđ. za — 15.000 Nemcev na Primorskem. Na Primorskem odpade na jednega Nemca petnajst goldinarjev, na Štajerskem pa na jednega Slovenca cele tri osmine krajcarja! Številke dokazujejo!

Cesar v Zagreb. „Agrar Tagbl.“ poroča, da je cesar na prošnjo bana obljubil, da pride meseca oktobra v Zagreb. Pri tej priliki se bo dala otvorila nova gledališča in nova gimnazija. Trdi se tudi, da pride ogerski ministerski predsednik in nekaj ogerskih ministrov.

Grof Ferdinand Zichy je bil, kakor poroča „Reforma“, zadnje dni v Rimu, koder se je dalje časa posvetoval s kardinalom Rampollo in je bil vsprejet tudi pri papežu v avdienci. Glavni predmet tega posvetovanja so bile ogerske cerkvene razmere in židovstvo na Avstrijskem. Glede židovskih napadov se je polagalo Zichyju na srce, da se katoličani z vso odločnostjo branijo proti židovskim napadom in varujejo svoje pravice. Glede ogerskih cerkvenih razmer, posebno pa glede civilnega zakona, se je povdarjalo, da za katoličane treba kar mogoče zmanjšati krivice; v ta namen se bo skrbelo za to, da se bode vršila cerkvena poroka pred civilno.

Dogodki v Makedoniji. Iz Sredca dohajajo vedno bolj vznemirjajoča poročila. Vstasi napadajo na več krajih turške čete. V zadnjih dneh so izgubili Turčini nad 500 mož. Turška vlada pošilja vedno večje čete na bolgarsko mejo, nasproti se pa tudi vstasi vedno bolj organizujejo. Kakor se poroča, so izdali nekateri bolgarski častniki sledeči oklic: „Kocka je padla. Makedonija vihti zastavo v znamenje upora, zastavo prostosti. Lačni in žejni ter brez orožja pričenjajo Makedonci boj. Naše onečaste matere, ubiti in uropani očetje in otroci kličejo na pomoč. Kot bratje jedne krvi kličemo vsem rodovom: „Svoboda ali smrt!“ Ti častniki so bili pred desetimi dnevi še v bolgarski vojni; sedaj so se odpovedali ti službi in šli v Makedonijo.

Grško. Iz Aten se poroča, da se je ustanovilo društvo makedonskih vojevnikov, ki šteje blizu 1000 udov, katerih namen je, podati se o potrebi dobro oboroženi in pripravljeni na grško-makedonsko mejo. Za to društvo se splošno zanimajo in tudi vlada ne dela nikakih zaprek, marveč je pripravljena v slučaju, ko bi se ponavljali nemiri v Bolgariji, društvo zdatno podpirati. Tudi v parlamentu se bo posvetovalo o makedonskem vprašanju.

Cerkveni letopis.

Kardinal Ledohovski — zlatomašnik.

Dne 13. julija je prošlo petdeset let, odkar je državni tajnik papeža Gregorija XVI. položil roke v mašniško posvečenje na mladega poljskega plemiča — Miečislava Ledohovskega. Dolgo življenje — dolgo trpljenje: to reklo se je uresničilo tudi v osebi našega zlatomašnika. Komaj 22 let star je stopil na grobu svetega Petra v Rimu v vinograd Gospodov, napojen s tisto ljubeznijo do katoliške Cerkve, katere se navzamejo osobito oni, ki se vzgajajo v naročju večnega mesta. Zaporedoma je vsprejemal in izvrševal razne diplomatske službe: v Madridu, v Lizboni, v Bogoti v južni Ameriki in naposled v Bruselju. Tedaj pa je na željo papeža Pija IX. zasedel nadškofijsko stolico Poznanjsko (24. aprila leta 1866.) Ondukaj je imel priliko pokazati, da cerkveni dostojanstvenik i raje zapusti svoj dom, raje roma v ječo, raje gre v smrt, nego da odstopi le za las od pravic svoje Cerkve. Kdo se ne spominja ujetnika Ledohovskega v Ostrovi? Od daljnih krajev so

